

3 Rdza wejmutkowo-porzeczkowa - *Cronartium ribicola* J.C. Fischer

3.1 Systematyka

Rząd - Uredinales,
Rodzina – Cronartiaceae,
Rodzaj – Cronartium

3.2 Biologia

Jest to typowy grzyb dwudomowy, potrzebujący dla pełnego rozwoju dwóch żywicieli: sosny pięcioigielnej i porzeczk. Rozwijające się na porzeczce pod koniec lipca teliospory kiełkują i tworzą podstawki z basidiosporami, które infekują sosnę. Na porażonych gałęziach sosny tworzą się ecjospory, które wiosną infekują porzeczkę. Na porzeczce w okresie wegetacji tworzą się urediniospory, dokonujące dalszych infekcji liści porzeczek.

3.3 Opis uszkodzeń i szkodliwość

Na górnej stronie liści porzeczk. rozwijają się chlorotyczne, później brunatne plamki, w miejscu których, na dolnej stronie, powstają pomarańczowo-rdzawe uredinia z zarodnikami rdzawnikowymi (urediniospory). Silnie porażone liście zasychają i przedwcześnie opadają. Choroba jest mniej szkodliwa niż antraknoza, jednak na plantacjach odmian podatnych może powodować przedwczesną defoliację.

3.4 Metodyka obserwacji

Pierwsze objawy rdzy pojawiają się na porzecze na początku lipca (skala BBCH 79-81). W ciągu lata nasilenie objawów wzrasta. Obserwacje nasilenia choroby przeprowadzać od początku lipca i po zbiorze owoców w 4 miejscach plantacji na próbie 100 liści, wg 6-stopniowej skali porażenia:

0	brak objawów choroby
I	do 3% powierzchni liścia zajętej przez grzyb
II	od 3 do 10% powierzchni liścia zajętej przez grzyb
III	od 10 do 30% powierzchni liścia zajętej przez grzyb
IV	od 30 do 50 % powierzchni liścia zajętej przez grzyb
V	ponad 50% powierzchni liścia zajętej przez grzyb

3.5 Terminy zabiegów, progi szkodliwości

Rdza wejmutkowo-porzeczkowa zwalczana jest zwykle równolegle ze zwalczaniem opadziny liści porzeczek. Jednak jeśli zabiegi przeciwko opadzinie nie są konieczne, na plantacjach odmian podatnych na rdzę, zwalczanie choroby należy rozpocząć w połowie czerwca (skala BBCH 77-78) i kontynuować do zbioru owoców z zachowaniem okresu karencji. Niektóre odmiany porzeczek np. 'Titania', 'Tisel' są odporne na rdzę i nie wymagają ochrony.